

TLAČOVÁ SPRÁVA

Autori, titul výstavy:	Magdaléna Masárová / Jakub Cmarko: Prítomnosť neprítomného
Miesto konania:	Záhorská galéria Jána Mudrocha v Senici, Sadová 619/3
Kurátorka:	Božena Juríčková
Otvorenie výstavy:	10.5. (piatok) 2024 o 17.00
Hudobný hosť vernisáže:	Adam Dodok – trúbka
Trvanie výstavy:	10.5.(piatok) – 28.07. (nedeľa) 2024

Maliarka **Magda Masárová** a sochár **Jakub Cmarko** pretavili svoje príbuzné umelecké programové väzby do premiérového výstavného projektu, ktorý dokumentuje tematickú zacielenosť ich tvorby na reflexiu široko dimenzovaných vzťahových relácií. Na platforme autentického, intermediálne traktovaného vizuálneho priestoru sa obaja mladí autori kriticky dotýkajú nielen polarizácie medziľudských komunikatívnych mostov, ale hľadajú filiácie resp. nové diferencované významy i hlboko v rámci bezhraničného, mnohvrstevného spektra najrôznejších väzieb z okruhu predmetného aj nehmotného sveta, z komfortnej i tabuizovanej zóny života, zo stavu bytia i nebytia a súvislostí medzi esenciálnou duchovnou a fyziologickou podstatou človeka, z kontextu histórie i súčasnosti.

Vlastná expozícia je parciálne koncipovaná do štyroch významovo i formálne prepojených okruhov, v ktorých sa artefakty i dejové pásma koncentrujú v ústrednej kľúčovej téme. Naznačujú v nej spojitosti medzi vizuálnym či senzuálnym podnetom a jeho logickou, abstraktnou transformáciou resp. percepciou. Opiera sa o subjektívnu, filozoficky generovanú stratégiu, kde fenomény prítomného a neprítomného koexistujú vo vzťahoch súbežne, neoddeliteľne, ambivalentne. Autori svoj ideový zámer spoločne demonštrujú na príklade viacerých mediálnych výstupov, predovšetkým v inštalácii, 3D objekte a v maľbe.

Rozmerná priestorová site-specific inštalácia Labyrint Jakuba Cmarka osobitou formou rieši univerzálnu otázku vzťahu človeka a prostredia. Sústava zvislých železných (roxorových) tyčí, husto zoskupených ako bludisko, naznačuje či zastupuje bariéru neexistujúcej pevnej steny. Zábrana – stena je prítomná a zároveň neprítomná. V druhom pláne, v asociatívnom vrstvení možno dielo čítať tiež ako úvahu o zdolávaní aj neviditeľných prekážok pri dosahovaní cieľov. Ďalšia, v danom prípade spoločná inštalácia Corpus poukazuje na prirodzenú bipolárnu dimenziu našej existencie a rozvíja sugesciu vzťahu medzi ľudským telom a duchovnou identitou človeka, keď konfrontuje v autorskej terminológii „materiálne telo“ versus dematerializované „živé telo“. Sadrové odliatky v performatívnom procese tvorby kopírujú fyzikálnu siluetu figúry resp. jej fragment, konkrétneho človeka v rámci rôznej fyziognomickej aj generačnej skladby, vrátane autoidentifikácie postáv samotných autorov. Zostávajú však len akýmsi obalom bez telesnosti, bezprostrednej ľudskej telesnej hmoty a samozrejme nereflektujú ani prirodzené duchovné aspekty ľudskej bytosti, jej jedinečný osobnostný profil. Sadrová schránka tu figuruje ako špecifický odkaz na reálnu existenciu individuálnej osoby a jej (neprítomnú) jedinečnú duchovnú integritu.

Horror vacui predstavuje kolekciu expresívnych figuratívnych obrazov a kresieb Magdalény Masárovej, ktoré relativizujú vzťah prázdnoty a obsažnosti v umeleckom diele. Vlastnú „prázdnotu“, navonok výtvarne absentujúci priestor či neúplnú formuláciu tvaru, nedokončenosť obrazu (neprítomnosť)

nahrádza a dopovedá abstraktná logická úvaha. Divákova percepcia diela však zámerne nemusí byť totožná s predstavou autorky. Do štvrtého okruhu v rámci projektu, pojednávajúceho o prítomnej neprítomnosti, sa sústreďuje výber z početného súboru komorných Reliéfov. Vznikajú na báze sadrových odtlačkov pôvodnej, autentickej štrukturálnej „kresby“ v hline, mechanicky snímanej z najrôznejších objects trouvés a historicky, architektonicky či naturálne zaujímavých lokalít s jedinečným geniom loci, deštruovaných vekmi, silami prírody i človeka. Sú v nich zastúpené svedectvá rôznych (neprítomných) časov, ktoré prostredníctvom osobitej spoločnej autorskej reinterpretácie spoluvytvárajú mnohovrstevnatú prítomnosť.

Božena Juríčková

Mgr. art. Magdaléna Masárová, narodená v r. 1993 v Skalici. V r. 2014 – 2020 študovala na Akadémii umení v Banskej Bystrici v Ateliéri klasických maliarskych disciplín prof. Ľudovíta Hološku. Zúčastnila sa viacerých workshopov, stáží a projektov (2017 – 2018 Figurama – Workshop figurálnej kresby, AU v Banskej Bystrici; 2019 Plenér, Akadémia umení v Budapešti, Tihany, Balaton (H); 2020 Workshop telovej performance, AU v Banskej Bystrici; 2020 – 2022 Od kresby k reliéfu, UM – centrum nezávislého vizuálneho umenia, Banská Bystrica; 2022 IRON 2022, International Conference on Cast Iron Art, HTW Berlín (DE); 2022 Prameň pôvodu, Kúpele Sliač; 2023 Sochárske sympózium, Kúpele Sliač). Absolvovala niekoľko samostatných výstav v Skalici, Lišove a v Banskej Bystrici a viacero kolektívnych výstav. Je členkou Centra nezávislého vizuálneho umenia UM n. o. Venuje sa maľbe, inštalácii, performance a organizačnej a kurátorskej práci. Žije a pôsobí v Banskej Bystrici.

Mgr. art. Jakub Cmarko, narodený v r. 1990 v Bojniciach. V r. 2010 – 2016 študoval na Akadémii umení v Banskej Bystrici v Ateliéri voľného sochárskeho prejavu u doc. Petra Gáspára. Zúčastnil sa viacerých stáží a workshopov (2015 Hornozemplínske impresie, RKC Humenné; 2015 Dotyky, plenér Alojza Machaja, Plavecký Štvrtok; 2015 – 2023 International Iron Casting Workshop, Akadémia umení v Banskej Bystrici; 2017 – 2018 Terra, Center for Fine Applied Art, Kikinda (SRB); 2018 Intership residency, Sculpture Trails Outdoor Museum, Solsberry (USA); 2019 XIX. Miedzynarodowe Warsztaty Odlewnicze, ASP Gdansk (PL); 2020 Kláštor Opening, Kláštor Hieronymitánov, Štiavnické Bane; 2022 Administratívna stáž, National Academy of Arts in Sofia, Sofia (BG); 2022 IRON 2022, International Conference on Cast Iron Art, HTW Berlin (DE). Absolvoval niekoľko samostatných výstav v Skalici, Prievidzi a v Banskej Bystrici a viacero kolektívnych výstav doma i v zahraničí. Je členom Centra nezávislého vizuálneho umenia UM n. o. Od roku 2016 pôsobí ako lektor a technik Katedry sochárstva a priestorovej tvorby na Akadémii umení v Banskej Bystrici. Venuje sa voľnej sochárskej tvorbe, inštaláciám, kurátorským aktivitám; organizuje workshopy odlievania kovov na AU v Banskej Bystrici. Žije v Banskej Bystrici.